

Öt évtizeddel ezelőtt különös szerencséje volt négy pécsi szénbányásznak. Már lemondtak róluk a bajtársak, azután mégis élve került ki, a beomlott fejtésből. Az égieken kívül sokat köszönhetnek Garai József István-aknai (képünkön) bányamentőnek, valamint társának.

Utólag sem kell „takarékoskodni” a jelzőkkel, hőstett volt a javából, amit Garai József véghezvitt, Sznopek Jánossal közösen. De időrendbe haladva, talán érthetőbben kibontakozik, a jó véget ért, de alapvetően tragikus baleset.

Az 1962-es év, február 28. napján, 16 óra 35 perckor értesítették a Pécsi Szénbányászati Tröszt Központi Mentőállomását arról, hogy baleset történt, a tizenegyes fejtési telepen, Béke-aknán. A riasztáskor kiderült, négy ember maradt a szén alatt, akiknek a helyzetét nagyon súlyosnak, már-már kilátástalannak ítélték a szakemberek.

A korabeli híradások szerint, elsőnek az ügyletes bányamentőcsapat, Debreceni István osztagparancsnok vezetésével kezdte meg a küzdelmet a társakért, a múltó idő ellenében. Bár azt sejtették, nincsen sok remény, de azért a bányászbecsület hajtotta őket.

Írta:

Ekkor, illetve ezután lépett színre az éjszakás műszakba, István-aknára igyekvő Garai, aki rutinos munkatárs volt. Őt bízta meg a mentés folytatásával az akkori üzemvezető, bizonyos Tátrai (utóneve nem derült ki!). De addigra, a feleségeket, már majdnem, mint özvegyeket, értesítették a kialakult helyzetről. Ami azért volt szörnyű minden más egyéb tényező mellett, mert várandós nő, illetve kisgyermekes anya is akadt közöttük.

Végül, mintegy tizenkét órás küzdelem után, a mentők elérték azt a helyet, ahol a baleset bekövetkezett. Aztán éljünk meg csodát, hangokat, segélykiáltásokat lehetett hallani a kövön, szénen túlról. Ez új erőt adott mindenkinek. Bár, azért a halál szele megint ott kísértett a vágatban.

Lévén, hogy hárman egymáshoz közelebb feküdtek, de azt hitték, ordították, a negyedik társuk már végképp nem él, hiszen órák óta nem beszélt.

Végül Garai, aki az ácsolatot építette, 17 métert haladva előre, elérte az első bennrekedt ember lábát. Pusztá kézzel takarította le róla a köveket, akkor látta, hogy Puskás Balázs lehet az. Végül, elsőnek Mén Jánost vették ki szorult helyzetéből, őt követte Puskás megmenekülése. De már előtte, a fanatikus Garai Józsefet is félig eltemette az omladék. A sorban

Gyöngyi István

jött, vele már-már teljessé vált a siker. Az embertelen küzdelem után a főhős megpihent, majd fél órán adott magának, hogy eljusson

Pesti István

testéig. Teljesítette, amit ígért. Az utolsó bányász volt ugyan a legrosszabb állapotban, de lélegzett, élt, amikor vállra kapta a megmentője.

A kórházban kiderült, hármuknak olyan volt a védőszentje, hogy csak horzsolásokat szenvedtek el. De a sorban utolsónak is jó esélyt adtak az orvosok a felgyógyulásra. Mindez nem a fantázia szüleménye, Pécssett történt, éppen fél évszázaddal ezelőtt.

Negyvenmilliót védelemre

Utólag nehéz az adatokkal bármit is kezdeni, de a pécsi, illetve a komlói bányászok munkakörülményeinek javítására, fele-fele arányban, negyvenmillió forintot irányoztak elő, központilag. Ebből az ércbányászoknak

Írta:

---

is jutott, ezért aztán az 50-50%-ot nehéz értelmezni, ennyi idő elteltével. Miközben ígértek vizes fúrást, ventilátorokat, a porártalom csökkentését, porelszívást, szóval számos olyan vívmányt, ami elvileg könnyebbé tehetné, az amúgy embert próbáló munkát. Hogy ebből mennyi valósult meg, az más kérdés, a kor helyzetét, szellemét viszont jól jellemezte, a baleset utáni gyors bejelentés.